

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Summæ Theologicæ Scholasticæ Et Moralis

In Quatuor Partes Distributæ

In qua de Incarnatione Verbi & Mysteriis vitæ Christi, nec non de Sacramentis in genere & singulis in specie succinctè & dilucidè tractatur

Herincx, Wilhelm

Antverpiæ, 1675

Qu. V. Qualiter liceat usus notitiæ Confessionis extra illam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72963](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72963)

Quid de
legente
chartam,
in qua sunt
scripta pec-
catorum.

tionem, etsi graviter peccet propter injuriam proximo illatam, tamen juxta Doctores communius non tenetur sigillo Confessionis, sed secreto naturali: cum scriptio illa non sit pars confessionis, sed præparatio ad illam: quare scripturam legens non magis obligatur sigillo, quam si furtive audiret alterum clarâ voce sua peccata examinantem, aut ad juvandam memoriam recitantem.

26.
Quarto
obligatur
is, cui con-
fessarius sa-
cilegè re-
velat.

Es ad quos-
cumque ea
notitia
pervenit.

Quarto obligatur sigillo is, cui Confessarius sacrilegè Confessionem revelat: non minus quam is, qui casu aut malitiose audit peccata confitentis. Et planè id necessarium est ad securitatem Confessionis & cautelam poenitentium. Ita communiter Doctores. Idemque est de quibuscumque ad quos notitia eadem, quantumvis medietate devenerit, quam primum norunt provenire ex Confessione nam tota hæc notitia in quemcumque pervenerit, est sigillata; nec posset ex ea iudex moveri.

27.
Varii scilicet
confitentur
eo cui re-
velat, si
de licentia
poenitentis.

Probabile tamen est illos, quibus de poenitentis Consensu sive licentia (supposito quod ea sufficiat; de quo *quasi. seq.*) facta est revelatio, eo ipso non teneri sigillo. Ita *Vasquez* & alii: cum enim talis revelatio non sit necessaria ad suum Sacramenti sive absolutionem etiam directam, non videtur sigillum, quod Sacramento in favorem ejusdem est annexum, extendi prohibitu poenitentis ad alios, quibus Confessio ex poenitentis libertate revelatur. Deinde Confessarius non videtur tunc moraliter agere in sua persona, sed velut instrumentum poenitentis, adeoque sic dum poenitens extra Confessionem alicui tertio peccata sua refert, hic non obligatur sigillo, sic nec videtur obligari, dum poenitens ea refert mediante Confessario. Vide *Coninck dub. 3.*

Corollarium.

Hinc Varii consequenter censent, Doctorem seu Consiliarium, qui de licentia poenitentis super ipsius Confessione consultitur, Superiorem, à quo de poenitentis consensu licentia absolvendi à casibus reservatis petitur, non teneri sigillo Confessionis; sed tantum arctissimo secreto naturali; quod juxta *Coninck* nullo etiam casu violari possit.

28.
Opposita
sententia
adfertur
&
declatur.

Dixi probabile esse: ut inuenerim id non esse certum, cum Varii putent esse poenitentis arbitrium concedere licentiam cum transfusione sigilli. Quod saltem probabilissimum est, quando hæc licentia est necessaria vel opportuna ad perficiendam Confessionem. Quo casu deberet juxta *Aversa q. 18. sect. 7.* Confessarius alteri insinuare, se loqui de poenitentis licentia ex scientia Confessionali, ut alter sciat se obligari sigillo. Aliàs existimat sigillum quod in favorem & levamen Sacramenti institutum est, non posse ad alienos fines, etsi honestos, pro libitu poenitentis transfundi.

Quemadmodum idcirco etsi obligentur sigillo, qui ex necessitate, puta in naufragio, Confessionem poenitentis audiunt, non tamen ii, quos spontè tamquam auctoritates suæ Confessionis apud Sacerdotem instituta assumit. Immo indiscriminatim Plurimi censent teneri sigillo consiliarium de licentia poenitentis consultum, & superiorem, à quo petitur licentia absolvi de reservatis: eò quod hi sint velut communi- stri Sacramenti, suppletentes clavem scientiæ vel potestatis. Quod quidem certum est, dum persona notificatur intrâ specialem licentiam: probabilissimum verò, quando (quod rarum est) sine notificatione personæ non potest rectè peti consilium vel potestas: securissimum denique, & maxime favorabile Sacramento, generatim intellectum. Sanè Christus potuisset sic voluisse; & congruè ad securitatem & simplicitatem poenitentium. Certum quoque est, esse obligationem arctissimi secreti naturalis; immo quod nullo casu revelari queat: hoc ipsum autem est proprietas quedam sigilli.

Quinto denique satis constat ipsum poenitentem non obligari sigillo, quod in favorem illius inductum est, ad tacendum dicta Confessarii. Quamvis indubiè obligari possit secreto naturali quoad ea, quæ sibi tali lege specialiter commissa & acceptata forent: quod non est frequens. Obligatur etiam celare ea, quæ honori seu estimationi Confessarii obesse possent, juxta regulas communes justitiæ & charitatis.

Q U Æ S T I O

Qualiter liceat usus notitiæ Confessionis extra illam?

DICO I. Non licet extra Confessionem agere cum poenitente absque ipsius licentia de auditis in Confessione, juxta Doctores communiter, qui etiam consentiunt id esse grave peccatum: nam hoc est odiosum Sacramento & poenitenti, si Confessarius ipso invito possit ei refricare memoriam peccatorum, eumque semper novo pudore afficere. Quare Confessarius non quidem severum vultum poenitenti Confessionis causâ licet ostendere: id enim esset tacite exprobrare peccatum.

Sed dissentiunt Doctores in nomine, an dicenda sit violatio sigilli. Et quidem summe illud strictè pro obligatione non revelandi aliquid ei, cui erat ignotum, non est violatio sigilli. Prout non est violatio secreti naturalis, si quis de eo loquatur cum persona ipsa, quæ secretum commisit. Quare nec incurritur poena ordinaria revelantibus Confessionem imposita. Si autem latius sumatur, pro obligatione etiam non agendi

agendi de rebus in Confessione auditis cum onere seu rubore poenitentis, est violatio sigilli. Et hic modus dicendi fundatur in hoc, quod ista obligatio verè oriatur ex secreto Confessionis, quod ita debeat manere sigillatum, ut de eo extra confessionem loqui etiã cum poenitente non liceat; se- nus quã obliget secretum naturale.

Dixi absque ipsius licentia: nam si poeni- tens verbis vel etiã factis det licentiam, v.g. si ipsemet Confessario loqui incipiat de narratis in confessione, potest indubie de illis loqui Confessarius: hoc enim nul- lo modo poenitenti aut Sacramento est o- diofum. Aliã communis Sententia tradit, non sufficere licentiam præsumptam, sed requiri verbo aut factis expressam, ob fa- vorem poenitentis & Sacramenti. Quã quidem licentia à piis, causã rationabili cognitã aut creditã, facile obtinetur.

Dixi etiã extra confessionem: quia praxis Doctorum & timoratorum satis declarat, posse ex causã rationabili in foro Poenite- tiæ mentionem fieri eorum, quã in prioribus Confessionibus sunt dicta, monendo poenitentem, differendo subinde absolutio- nem &c. Et certè nisi liceret Confessario in subsequenti Confessionibus uti sen- tentiã ex prioribus acquisitã; ad quid sua- detur fidelibus, ut pro majori fructu spiri- tuali unum servent Confessarium? Ita Mal- derus & alii passim contra Fagundes & Diana.

Adverte ex Præposito q. 11. dub. 5. Tannero & alii contra Fagundes & Diana Confessa- rium posse monere poenitentem in eadem Confessione etiã post absolutionem: etsi enim puncto absolutionis finitum sit Sacramentum quoad essentialia, potest ta- men adhuc durare sacramentalẽ judicium & officium Confessarii: ad quod spectat instruere, punire, curare; quod totum non debet facere ante absolutionem, sed etiã potest statim post, uti tunc potest impo- nere poenitentiam vel prius impositam moderati.

Dico II. Probabile est, non licere etiã de licentia poenitentis, audita in Con- fessione aliis revelare. Ita Scotus dist. 21. q. 2. m. 8. Alensis, Durandus & plures alii, præ- fertim antiquiores, & novissimè Marchant Tom. 1. Tract. 4. q. 6. appendice 2. Rati- o est, quod sigillum sit introductum, non tantum in favorem poenitentis, sed etiã Sacramenti: poenitens autem etsi possit renunciare juri suo, non tamen juri Sacra- menti; quod fieret odiosum, etsi revelatio fieret de licentia poenitentis. Sicut etsi Cle- ricus possit renunciare privilegio in sui fa- vorem specialem concessio, non tamen con- cesso in favorem status clericalis cum ejus- dem præjudicio.

Juxta hanc sententiam non potest Con- fessarius quidquam dicere de auditis in confessione, nisi acceperit eorundem no-

titiam non confessionalem. Ad quod non ^{non Confes- sionalis,} requiritur, ut omnia sigillatim extra con- fessionem repetantur; sed sufficit, ut poe- nitens dicat: Ea quã in confessione dixi, extra confessionem sint dicta, aut quid si- mile. Sicut enim Confessario scienti pec- cata poenitentis potest ingeri cognitio sa- cramentalis dicendo, Confiteor peccata compendio. tibi nota, vel quã antea retuli: ita etiã scienti peccata intrã Confessionem, potest ingeri unico verbo scientia non confesio- nalis, sive hoc fiat ante, sive post datam ab- solutionem.

Nihilominus probabilissimum est, & tenent plerique, præsertim Recentiores, ^{35. Oppositum tamen forè communiter dicitur.} sufficere solam expressam licentiam poeni- tentis: tum quia sic docent graves Docto- res & passim recentiores: tum quia per re- velationem factam de licentia poenitentis non videtur ita fieri præjudicium Sacra- mento: dici enim posset, huic non fieri præ- judicium, nisi fiat poenitenti, adeoque hoc cedente juri suo, cessare præjudicium alio- quin inferendum Sacramento.

Hãc autem sententiã suppositã, quã ^{36. Quo sup- pedit, suffi- cit licentia poenitentis etiam ad illius revelandum peccatum complicis.} ritur ulterius, an licentia poenitentis suf- ficiat ad revelandum peccatum complicis? Nam Vasquez censet requiri etiã licentiam complicis, eò quod sigillum quoque sit in illius favorem. Sed melius Suarez, Malde- mus, Præpositus & alii censent sufficere licen- tiam poenitentis, ut in bonum ipsius liceat uti scientiã ex confessione acquisitã, v. g. ut ipse poenitens juvetur contra infecta- tionem complicis: nam peccatum compli- cis sub sigillum cadit solum secundariò, quatenus id redundat in favorem poeni- tentis, adeoque dum favor poenitentis re- quirat peccatum complicis aperiri, nihil vetat, quin id liceat de consensu poeniten- tis, cui ipsique Confessioni sic provide- tur, odiumque rationabile Confessionis cavetur. Confirmatur: tum quia ipse poe- nitens sigillum induxit confitendo; ergo etiã solvit: tum quia solvit ipse sigillum circa peccata propria, quã tamen princi- paliter sub illud cadunt: ergo facilius circa aliena, quã solum reductivè & indirectè eò spectant.

Ex quo sequi videtur ejusdem poeniten- tis licentiam sufficere ad monendum com- plicem; cum illa sola solvat ligamen sigilli: quãquam plurimi id negent. Ideoque ^{37. Immo in- super ad monendum complicem:} vitandum periculum irreverentiã in Sacra- mentum, & incommodis obviandum, tu- tius est & consultius, ut si monendus sit complex, negotium aperiatur extra con- fessionem. Ut idem consultius est circa ipsum poenitentem, ne scilicet etiã de li- centia ipsius reveletur peccatum ipsius, ni- si habitã scientiã non confessionali.

Petes, An sicut obligatio sigilli solvi- ^{38. Non sufficit tamen li- centia solius complicis.} tur circa peccatum complicis solã licen- tiã poenitentis, sic similiter solvatur so- lâ licen-

licentiâ ipsius complicit? Resp. Neg. quantum ad sigillum Sacramenti atinet; quod in ordine ad complicit obligat primariò in favorem ipsius pœnitentis. Alioquin hujus licentiâ non facit, quin si Confessarius propalet; peccet contra justitiam peccato detractiois secundum regulas justitiæ: & licentiâ complicit peccet non esse tale peccatum; etsi tunc adhuc peccaretur contra Religionem.

Cavendum verò, ne licentiâ revelandi confessionem dubia vel extorta, sed ut sit satis explicita & clara ac spontanea: aliter enim Confessarius licentiâ extorquens; aut extortâ vel debiâ utens, non esset immunis à gravi culpa. Immo non convenit, Confessario dari aut ab ipso acceptari similes licentiâ, nisi ex causâ pia & rationabili. Sufficit autem juxta omnes ad valorem licentiâ, ut ore tenus concedatur: & Sacerdoti de confessione sibi factâ testimonium perhibenti creditur, incumbitque onus pœnitenti probandi contrarium, saltem quando revelatio sigilli in bonum pœnitentis vel alterius cessit. Aliandè autem regulariter non expedit licentiâ in scriptis postulare, eò quòd onerosum id esset pœnitenti, & periculo majoris publicationis expositum. Præterea magnâ cautelâ opus est Confessario, dum pœnitentem obligat (uti interdum obligare potest & debet) ad revelandum v.g. complices machinantes in perniciem reipublicæ, revocandum falsum testimonium; vel aliquid aliud agendum, cui annexa est peccati sui vel Confessionis ejusdem detectio; ne illum gravet, nisi in casu, quo verè ad hoc erat obligatus. Et convenit magis, ut Confessarius simpliciter insinuet pœnitenti, quòd revelanda revelet ei cui debet, quàm ut affectet vel se affectare insinuet licentiâ manifestandi sibi committi. Quòd si verò pœnitens nolit per se sive per alium manifestare, non poterit ob hoc Confessarius sine licentiâ id facere, sed hic debet illum velut indispositum sine absolutione remittere. Alioquin intolerabilis est abusus eorum, qui studiosè hujusmodi licentiâ affectant & urgent, etiam citra necessitatem aut justam causam, moxque sine discretione Episcopis seu Prælati denuntiant, unde hi in exteriori regimine interdum miserè falluntur, ac alii etiam innocentes opprimuntur, dum nimis facilè creditur dictis mulieris alicujus venumdatæ ut faciat malum, etiam mediâ Confessione.

DRACO III. Potest Confessarius uti confessionali scientiâ ad sui directionem, ubi non est periculum divulgationis, nec pœnitenti obvenit aliquis pudor aut damnum: idque sive ipse pœnitens advertat hunc usum notitiæ confessionalis, sive non: quia tunc usus illius scientiæ est honestus; nec pœnitenti, nec confessioni odiosus, sæpè

que valde utilis, & nullibi prohibitus.

Hinc Confessarius potesturare pro pœnitente; potest abstinere à factis ex quibus noverit alium sumere ansam odii vel indignationis; potest consulere doctiores, ut in simili casu possit aliis consulere. Potest occasione auditorum in Confessione cautione fieri in evadendo damno tam corporali quàm spirituali, atque etiam alios in similibus instruere. Item potest ob conscientiam ei à pœnitente ostensam in conscientis gravissimis peccatis, & cum magnis pœnitentiæ signis; peculiari affectu & beneficis illum prosequi, quantumvis pœnitens intelligat id ex Confessionis notitia provenire. Insuper si sacerdos in Confessione cognovit sibi parari à pœnitente infidias, & ideo domo non exeat, etsi pœnitens advertat id oriri ex scientiâ suâ confessionis, nullum inde pudorem vel incommodum patitur, nec ob id rationabiliter retraherentur homines à confessione, inquit Sanchez l. 3. de Matrim. disp. 16. n. 6. Similiter potest abstinere à Confessione ne ipsa scienda ei, quem ex Confessione sibi factâ novit non esse sacerdotem, quàmvis antè ei consuevisset confiteri. Item si Superior ex Confessione noverit nocturnum aliquorum egressum per certam locum, postea juxta Coninck disp. 9. dub. 4. n. 68. id impedire, ibi quæsito colore aliquid ædificando, aut struem lignorum erigendo, si absque ulla aliorum suspitione id facere possit. Et juxta Thomam Taberninum l. 5. c. 7. n. 19. vocatus à pœnitente, qui pluries noluit tollere occasionem v.g. proximam peccati, potest declinare, si alii id non advertat, nec quàm sinistra conjicere queant, eò quòd ob hoc non retraherentur fideles à Confessione, immo magis ad eam cum debita dispositione faciendam excitarentur. Hoc tamen difficultatem habet, Facilius admitti posset, quando Confessarius sic occultè retrahit se, ut nec pœnitens advertat, quomodo multi sine ullo scrupulo se solent nemine advertente subtrahere, quando vident venientes ad Confessionem aliquos ex his, quos sciunt habere intricatas conscientias & graviora peccata, seu non adeò bene dispositos; præsertim quando id faciunt ad vitandas perplexitates propriæ conscientiæ, nec desunt alii Confessarii. De quo vide Arriaga disp. 46. n. 3. & seq.

Sed difficultas est, quando alii loci pœnitentis aliquid erant nota, inde adverterent seu conjicerent prædicta procedere ex notitia confessionali v.g. si sacerdos sciat ex confessione unius complicitis vinum mistæ esse veneno infectum, et eum, si domo exeat esse occidendum, an possit à celebratione abstinere, & domi se cohibere, si complices suspicentur conspirationem ex confessione unius ex ipsis ad aures Sacerdotis perven-

39.
Circâ licentiâ petendam, qua servanda.

Non debet dari scripto.

Cautelâ servanda in casu, quo pœnitens obligatur revelare aliquid confessionali.

40.
Liciti est usus notitiæ Confessionalis citra revelationem aut pœnitentis gravamen.

peruenisse. Id enim negat Suarez, Aversa & alii. Sed licero asserit Scotus dist. 21. q. 2. n. 26. Coniack, Thomas Tamburinus & plurimi alii. ed quod per huiusmodi actiones Confessarius non revelet aliis peccatum, sed solum denotet Petrum v. g. complicem sibi esse confessum; quod non videtur violatio sigilli: cum nil fiat, unde alias ignari veniant in notitiam peccatorum; uti venient, si Confessarius diceret, Petrus confessus est mihi talia peccata. Idemque conjicerent complices ex hoc ipso, quod Petrus coram illis confiteretur, & à Sacerdote absolveretur vel quod hic diceret Petrum cum magno dolore confessum &c. Proinde aliud est juxta Tamburinum l. 5. c. 6. n. 4. factio ipso patefacere peccatum, aliud est simulatio aliquo pretextu facere, seu omittere aliquid, ex quo alii aliunde peccatum scientes sumant occasionem suspicandi peccatum esse confessum. Prius est omnino illicitum, posterius licitum est aliquando, immo non raro debitum; cum non sit ulla de reccio nec verbo nec facto exhibita. Ita Tamburinus.

Altera difficultas est de actionibus ipsi penitenti ingratis, seu gravamen aliquod ei adferentibus, an Confessarius vi notitia confessionalis possit eas exercere, si vel nullus id possit advertere, vel certe solus penitens. Et in primis certum est non licere ex confessione exercere actiones spectantes ad justitiam vindicativam, v. g. aliquem punire in corpore, privare officio vel beneficio ad quod habet jus acquisitum: quia tales actiones, præterquam quod redderet Sacerdotum summe odiosam, requirunt probationem in foro externo. Immo si aliquis iudex contra subditum interrogasset testes, processum instituisset, vel quid simile aggressus esset, atque appareret hos actus initium habuisse à notitia quantumvis tenui habita in confessione, omnes ejusmodi actus, utpote invalidi, rescindi ab eodem, & à quocumque alio iudice, qui id resciret, omnino deberent.

Solum igitur dubium est de actionibus spectantibus ad justitiam distributivam, misericordiam, aliamve virtutem: v. g. an possit quis ex confessione negare suffragium ad aliquod officium vel beneficium: amovere ab officio eum, quem ad nutum potest amovere, negare licentiam exeundi ex domo, negare Sacramentum Eucharistie, assistentiam Matrimonii &c. quando inde non sequitur etiam indirecta revelatio Confessionis.

Dico IV. Et si probabile sit has actiones quantum est ex natura rei licite exerceri ex scientia confessionali: probabilissimum nihilominus est Christum in institutione confessionis eas generaliter inhibuisse. Prima pars patet: tum quia pro ea militat auctoritas tot tantorumque virorum,

nimirum Aletis, D. Thome, D. Bonaventurae, Scoti, D. Antonini & aliorum gravissimorum Auctorum, quos ultra triginta refert Sanchez, l. 3. d. 16. Tum quia per dictas actiones nulla fit revelatio ut supponitur; & gravamen penitentis videri potest minoris momenti, quam bonum ex usu talis scientie consequens, adeoque non videatur Christus tales actiones prohibuisse. Tum ob alias rationes, quas refert Sanchez supra n. 2. & Castro Palao de Sacram. Pœnit. disp. yn. pu. 19. §. 3. n. 19. Idque facilius apparet quando gravamen penitentis est tale, ut ipsemet teatur subire, v. g. si sit officio indignus seu ad illud incapax, similiter indignus Sacramento &c. Immo Plures censent tali casu superiorem teneri ad utendum scientia confessionali. Quod tamen plures alii negant, ed quod usus notitie confessionalis, adeo alienæ ab humano commercio, tam difficilis & periculosus sit, ut non debeat Confessarius ad illum obligari.

Difficilius autem est, an hic usus liceat quando gravamen est tale, ut penitens non teneatur illud subire: tunc enim videri potest esse illicitus, ed quod Confessio inde plerisque redderetur valde odiosa, quæ etiam ob hoc ipsum posset dimidiari, v. g. si penitens sit quidem officio dignus, Confessarius tamen ei non det suffragium, ed quod ex Confessione advertat penitentem sibi non esse amicam vel intulisse damnum &c. Neque in hoc dissentit Scotus & fortè plures alii Auctores referti soliti pro prima parte Conclusionis. Immo hac ratione, ac ne Superiores in usu scientie excederent quandoque terminos debitos, putat Joannes Poncius disp. 46. q. 13. editum fuisse Decretum Clementis VIII. concernens tamen solos Regulares, eosque non omnes, hujusmodi tenoris: Tam superiores pro tempore existentes, qui in Confessarii, qui postea ad superioris gradum fuerint promoti, caveant diligentissime, ne eam notitiam, quam de aliorum peccatis in Confessione habuerunt, ad exteriorem gubernationem usantur. Ex quibus verbis inferit Prapostus non licere præfatis Superioribus ex notitia confessionali clausuram melius custodire, vel ostium claudere. Sed hoc negat Coniack & alii, ed quod tales actiones non videantur spectare ad exteriorem gubernationem, personarum scilicet particularium, de qua loquitur Pontifex.

Secunda Pars, quam docent Recentiores passim cum Sanchez sup. n. 4. & Castro Opinio pro Palao sup. n. 20. probatur: tum quia actiones illæ avertunt penitentes à Confessione: tum quia Superior sic agendo censetur peccatum confessum tacite objicere penitenti, præbendo fundamentum suspicandi eas fieri ob Confessionem. Quare merito censetur Christus sic statuisse, ut sicut humanarum rerum regimen ab hoc Sacramento longissimè distat, ita nullatenus ab

45. Quod valde difficile in casu, quo penitens ex se gravamen sustinere non deberet.

Decretum Clementis VIII. quoad Regularium Superiores.

46. habilissima negat prædictas actiones licere.

co-pendere debet. Estque hæc opinio favorabilior Sacramento & poenitentibus, & omnino in praxi suadenda, præsertim in casu quo gravamen est tale, ut poenitens illud ex se non teneatur subire. Maxime autem hæc opinio est practicanda à Superioribus Regularium in exteriori regimine

ob Decretum *Clementis VIII.* Ex quo tamen immeritò Nonnulli tentant deducere usum istum scientiæ Confessionalis esse illicitum ex Jure divino aut naturali. Potuit enim Pontifex ob periculum abusum prohibuisse usum aliàs licitum; ut rectè dedit *Arriaga* & alii passim.

DISPUTATIO NONA.

De Sacramento Extrema Unctionis.

QUESTIO I.

An Extrema Unctio sit Sacramentum?

I.
Extremam Unctionem non esse Sacramentum contendunt Hæretici.

RITUM Unctionis infirmorum è numero Sacramentorum auferre conati sunt *Waldenses, Albigenes, Wicel,* & post illos *Lutherus* & ceteri Hæretici recentiores: inter quos *Calvinus, Kemnitius* & alii non solum Sacramentum esse negant, sed etiam more suo irrident hujus ritum, ut refert *Bellarmin.* lib. de *Extrema Unctione* c. 1.

Veritas Catholica docet esse proprium Sacramentum.

Verùm Ecclesia Catholica constanter affirmat extremam Unctionem esse verè & propriè dictum Sacramentum novæ Legis. Ita enim tradit *Concilium Florentinum in Instructione Armenorum, & Tridentinum sess. 14. c. 1. de extrema Unctione & can. 1.* & omnes Theologi.

2.
Pater ex Jacobi 5.

Probatur I. ex *Jacobi 5. Infirmatur quis in vobis? inducat presbyteros Ecclesie, & orent super eum, ungentes eum oleo in nomine Domini, & oratio fidei salvabit infirmum, & alleviabit eum. Dominus, & si in peccatis sit, remittentur ei.* Ubi clarissimè exprimitur materia, tum remota, tum propinqua; item forma, subjectum, minister & effectus Sacramenti.

Varia Hæreticorum effugi inania.

Hujus loci adeò clari efficaciam variè conati sunt eludere Hæretici, sive negando Epistolam esse canonicam, ut negavit *Lutherus*; cum tamen pro canonica illam agnoscat tota antiquitas: sive impudenter dicendo, quòd etsi esset *Jacobi* Apostoli, ei non licuerit Sacramentum instituere; uti ineptè respondet idem *Lutherus*, quasi verò Apostolus errasset, qui utique Sacramentum non instituisset sine privilegio singulari. Immo verè non instituit, sed illius jam instituti usum fidelibus commendavit. Unde *Tridentinum* supra docet esse à Christo Domino nostro institutum, & (ut addit c. 1.) per *Jacobum* Apostolum ac Domini fratrem fidelibus commendatum, ac promulgatum. Non quòd reliqui Apostoli cum ceteris fidei mysteriis illud quoque non tradiderint & promulgaverint, sed quia specialius *S. Jacobus* ipsum promulgavit, litteris consignando cap. 5. Epistolæ.

Communis autem evasio ejusdem *Lutheri* & reliquorum est, quòd Apostolus loquatur de curatione corporum per donum miraculorum. Sed refutatur primò, quòd Apostolus agat de re frequentandâ apud quosvis fideles infirmos; inter quos tamen non est tam frequens curatio per miraculum. Quintimo miracula in vitam data sunt, non fidelibus, sed infidelibus 1. ad *Cor.* 14. ut proinde non sit credibile *Jacobum* monuisse fideles sicut ordinariè recurrerent ad miracula. Secundo non diceret *Inducat presbyteros*; sed potius, *Inducat eos qui habent gratiam curationum*; quam nec omnes, nec soli presbyteri habent. Tertio per donum miraculorum non solent remitti peccata, sicut promittitur huic Unctioni. Adde donum curationum non ita fuisse adstrictum certæ materiæ, sed illo præditos variâ deâ divina inspiratione materiam adhibuisse, aut etiam aliquando nullam.

Neque dici potest *Jacobum* loqui tantum tunc viventibus: quia tam antecedentia quàm consequentia etiam ad nos pertinent; nec ullum est indicium, ex quo colligatur, ista verba Apostoli restringi ad tunc viventes. Quod autem Hæretici allegant, Apostolum docere, ut infirmus inducat Presbyteros, id est, ætate seniores, & quidem plures; nullius est momentis. Nam per Presbyteros ibi intelliguntur Sacerdotes, prout intellexit semper antiquitas, & declarat *Tridentinum* sup. c. 3. & can. 4. Prout etiam in novo Testamento nomen Presbyteri seu senioris sæpe ubique accipitur pro ministro Ecclesiastico, Sacerdote scilicet vel Episcopo, qui est Sacerdos summus. Quod autem de pluralitate presbyterorum adducitur, agendo de Ministro hujus Sacramenti dissolvitur.

Probatur II. Veritas Catholica ex Patribus. *Augustinus* serm. 215. de temp. ait, *Quoties varus aliqua infirmitas supervenerit, Corpus & sanguinem Christi ille qui egrotat accipiat, & inde corpusculum suum unget, ut illud quod scriptum est, impleatur in eo: Infirmatur aliquis, inducat Presbyteros etc.* Ubi *Augustinus* expressè respicit ad verba *Jacobi*, eaque